

SHERRY LANSING – prima femeie, președinte al unei mari companii cinematografice

Sherry Lansing este deținătoarea Oscarului pe 2007 pentru activități umanitare. Personalitate remarcabilă, cu o carieră deosebit de interesantă în domeniul filmului, este creatoare și, acum, președinta Fundației „Sherry Lansing”, o organizație filantropică care se ocupă de cercetări în domeniul cancerului, sănătății și educației.

La vârsta de 17 ani, mama ei s-a refugiat din Germania nazistă. Născută în 1944, la Chicago, Sherry Lee Heimann a absolvit, în 1962, Universitatea din Chicago și și-a dat un masterat în științe la Northwestern University din același oraș.

A început ca actriță, dar, nemulțumită de performanțele ei, a decis să-și schimbe cariera, orientându-se spre producția de filme. Ca să afle mai multe despre industria filmului, a pornit chiar de la bază. Astfel, s-a angajat ca *principal script reader* (persoană care citește scenariile) și, în această calitate, a lucrat la două filme care au obținut succese deosebite, *Sindromul chinezesc* și *Kramer contra Kramer*. Și-a continuat activitatea în acest domeniu la mai multe companii cinematografice, iar în 1980, la vârsta de 35 de ani, devine prima femeie președinte la *20-th Century Fox*. În 1992, i se oferă președinția *Paramount Pictures*, pe care o va deține până în 2005 și, în perioada în care ea s-a aflat la conducere, societatea a produs și a lansat peste 200 de filme, printre care pelicula de mare succes *Forrest Gump* (1994), care a câștigat și Premiul Oscar, *Braveheart*, precum și *Titanic*, filmul cu cele mai mari încasări din istoria cinematografului. Șase dintre

cele zece filme cu cele mai mari încasări au fost lansate în timpul președinției ei, dintre care trei au câștigat Oscarul pentru cel mai bun film. 80% dintre filmele lansate de ea au adus profituri, un record neatins de nici un alt conducător de studio. În același timp, a deținut propria companie de film, *Lansing Productions*, care producea filme pentru *Paramount*.

Ca șef de studio, a căutat să facă filme cu costuri mai reduse, să-și asume riscuri și bugete mai mici. În 1994, *Viacom* a preluat studiourile *Paramount* și, în 2004, a decis să formeze două societăți. La sfârșitul celui an, Lansing a decis să plece.

A fost recompensată cu numeroase distincții, inclusiv titlul de „Doctor Honoris Causa” în arte frumoase al Institutului American de Film. O altă distincție i-a fost acordată de Centrul „Simon Wiesenthal”, pentru Arta spectacolului. A fost primul șef de studio care a căpătat o stea pe faimosul *Walk of Fame* de la Hollywood și care și-a imprimat urma de la mână și picior la *Grauman's Chinese Theater*. Și-a continuat activitatea în diferite ONG-uri și fundații, legate de cercetarea medicală în domeniul cancerului, organizându-și propria fundație. Eforturile depuse în această direcție au fost recompensate cu Oscarul pe 2007, pentru activități în domeniul umanitar.

Este căsătorită cu regizorul de film, William Friedkin, la rândul său, deținătorul unui Premiu Oscar.

EVA GALAMBOS

Științele politice și cultura sportului se împacă bine în activitatea profesorului ANDREI MARKOVITS

Andrei S. Markovits este una dintre personalitățile remarcabile, dar și pitorești, ale vieții universitare americane, ocupând, la ora actuală, poziții importante în Departamentul de Științe Politice și în Departamentul de Studii Germane, Olandeze și Scandinave din cadrul Universității Michigan.

S-a născut în 1948, la Timișoara, fiind singurul copil al unor intelectuali evrei. În afară de limbile germană și maghiară, pe care le vorbea de-acasă, a învățat româna la școală, însușindu-și și limbile franceză și engleză.

La nouă ani, emigrează, împreună cu tatăl său, mai întâi la Viena și apoi la New York, cele două orașe jucând un rol determinant în educația lui. Astfel, între 1959-1967, petrecea anul școlar la Viena, iar vacanțele de vară la New York. După bacalaureatul vienez, se înscrie la Universitatea Columbia din New York, unde se specializează în științe politice, economie, sociologie și *business administration*. Își dă doctoratul în științe politice la Universitatea Harvard, unde a condus un grup de studii despre politica germană și unul intitulat „Evreii în Europa

modernă”. A editat publicația „German Politics and Society”, care a devenit cea mai importantă revistă despre politica germană modernă din Statele Unite. A predat și predă în numeroase universități americane.

Specialist în probleme ale Europei Occidentale și Centrale, mai ales în politica germană și austriacă, Markovits a publicat 14 cărți, peste 100 de articole în diferite reviste, luându-i-se numeroase interviuri în presa americană și europeană. Una dintre ultimele sale lucrări se intitulează „Antiamericanism și antisemitism” și analizează rădăcinile celor două fenomene. A fost invitat în numeroase universități din S.U.A., Canada, Europa și Israel, iar cărțile lui au fost traduse în numeroase limbi. În ultimul timp, interesului față de științele politice i s-a adăugat și cel față de sport, Markovits ocupându-se de sociologia comparată a culturilor sportive moderne. Acest interes se explică și prin dragostea lui, mai ales față de sporturile de echipă - baschet, *baseball*, fotbal american și fotbal european. De altfel, una dintre lucrările lui se ocupă de această temă, mai ales de fotbalul german. Îi plac muzica clasică, dar și cea folk, precum și... câinii de vânătoare, de care nu s-a lipsit de 30 de ani. Se bucură de o foarte mare popularitate în rândul studenților. (E.G.)

Bicentenarul Sanhedrinului din Franța

Responsabilii Comunității Evreiești din Franța au acordat o mare importanță sărbătoririi bicentenarului Marelui Sanhedrin, înființat de Napoleon Bonaparte, în 1807. La 11 martie a.c., a avut loc o reuniune la Hôtel de Ville, Primăria Parisului, clădire care se află pe locul unde, acum 200 de ani, a avut loc prima reuniune a Marelui Sanhedrin. Acesta avea, în viziunea lui Napoleon, roul pe care îl are acum Consistoriul - instituție reprezentativă a evreilor francezi.

Reamintim că evreii trăiesc pe actualul teritoriu al Franței încă din antichitate și reprezintă, azi, jumătate din numărul evreilor Europei. Deși actele antisemite s-au înmulțit în ultimii ani în Franța,

se pare că ele se datorează militanților musulmani, fiindcă un sondaj de opinie în rândurile francezilor arată că, față de 1966, toleranța lor față de evrei a crescut mult. 91% dintre francezi nu au nici o reacție ostilă față de evrei, pe 90% nu îi preocupă să știe dacă medicul sau patronul lor e evreu, 81% ar accepta un președinte de Republică evreu. În 1966, jumătate din populație era ostilă unei asemenea posibilități.

Sondajul a mai arătat că sporirea numărului de acte și provocări antisemite (cu 64% în 2005 față de 2004) a generat o atitudine de simpatie a populației față de evrei. (A.B.)

Are 40 de ani. La doi ani, era orfan de ambii părinți și îl creștea un unchi din Uhta, orașul aflat la 1.200 km nord de Moscova, ținut în care a funcționat, sub Stalin, unul dintre cele mai teribile lagăre. Un început greu în viață, care nu lăsa pe nimeni să bănuiască faptul că micul evreu din nordul Rusiei va ajunge unul dintre marii magnați ai lumii. Personalitate controversată, care, ca toți magnații din lume, și-a făcut averea prin mijloace neortodoxe, *Roman Arkadievici Abramovici* este acum pe locul 11 în clasamentul revistei „Forbes”, cu o avere de 18,2 miliarde de dolari. Are cinci iahturi (printre care și cel mai mare din lume), posedă numeroase palate în toată lumea, dar stă cinci zile pe săptămână la Moscova și, în week-end-uri, la Londra. Prea puțin la Londra - a apreciat soția sa, Irina, cu care are cinci copii. Din această cauză, la începutul lunii martie, ea a și intentat divorțul. Roman Abramovici mai are un submarin, trei elicoptere, câteva *Boeing*-uri și este patronul celebrului club de fotbal englez „Chelsea”, unde un timp a jucat și Adrian Mutu. De asemenea, sponsorizează echipa de fotbal rusă CSKA Moscova și alte sute de echipe amatoare din Rusia. Acum încearcă să creeze o Corporație Națională a Oțelului. Cum a făcut micul orfan din Uhta o asemenea avere? Răspunsul e simplu: din petrol și din politică.

ROMAN ABRAMOVICI – o avere de miliarde de dolari

Locul 11 în clasamentul mondial al revistei „Forbes”

La început, Roman Abramovici vindea pe străzile Moscovei păpuși de plastic. Apoi, primele milioane de dolari le-a făcut intrând în comerțul cu petrol, dovedind o mare abilitate în obținerea de licențe de export, profitând de lacunele legislative. Atunci l-a cunoscut pe miliardarul rus, tot evreu, Boris Berezovski, cu care a intrat în afaceri și, când Elțin a scos la meza bunurile statului în schimbul sprijinului oligarhilor ruși în alegeri, cei doi au cumpărat una dintre marile firme petroliere ruse. Apoi Abramovici a investit în „Aeroflot”, în aluminiu... Nu detaliem aici desfășurarea, în continuare, a afacerilor lui Abramovici. Esențial pentru progresul lui e alianța cu Vladimir Putin. După căderea lui Elțin, dintre cei cinci miliardari evrei care l-au susținut, patru au intrat în opoziție cu Putin. Hodorkovski e la închisoare, Berezovski, Gussinski și Nemțov sunt în exil. Abramovici e în cele mai bune relații cu președintele Rusiei. Interesant este faptul că, în 1999, când Putin a fost numit prim-ministru de către Elțin și a trebuit să își recruteze cabinetul, candidații la postul ministerial s-au văzut, spre uimirea lor, intervievați nu de Putin, ci de Abramovici, care avea numai 33 de ani și nici o funcție oficială.

Roman Abramovici a avut înțelepciunea să își asigure o imunitate politică candidând și câștigând titlul de guvernator al ținutului nordic siberian Ciukotka, o dată și jumătate cât Franța, dar cu numai 58.000 de locuitori. Acest ținut sărac a fost pur și simplu luat în custodie de Abramovici, care construiește acolo case, clădiri sociale, aprovizionează populația și, cum scriu niște ziariști francezi care s-au aventurat pe acolo, lumea îl privește ca pe un semi-zeu. Semnificativ pentru prețuirea pe care i-o arată Putin este faptul că, după ce în Rusia legea s-a modificat și guvernatorii nu mai sunt aleși, ci numiți, Roman Abramovici a demisionat. Putin a pus demisia lui într-un sertar unde stă și acum. Tot Abramovici conduce Ciukotka în continuare. (Fiecare locuitor al Ciukotkăi are drept la o convorbire gratuită de trei minute anual cu Abramovici, la Londra, dacă vrea să ceară un ajutor sau vrea să reclame ceva! Ajutoarele, de obicei, sunt acordate rapid). (A.B.)

Din istoria comunităților evreiești de pretutindeni

Ipoteza existenței evreilor în America precolumbiană

Tot mai mulți cercetători afirmă că America a fost cunoscută de europeni și de asiatici cu multe secole înainte de Cristofor Columb. Despre vikings se știe chiar prin dovezi materiale descoperite în Groenlanda și Canada. Profesorul C.H. Gordon, de la Universitatea din Massachussets, afirmă că nu numai fenicienii, dar și evreii au ajuns în America precolumbiană, după distrugerea Primului Templu, adică în sec. VI î.e.n. Simon Wiesenthal scria în cartea sa, *Corabia speranței*, că unele triburi amerindiene practicau ritualuri religioase asemănătoare cu cele ale vechilor evrei, iar un rabin erudit din sec. XVII, Manasse ben Israel, din Anglia, afirma că în Anzii Cordillieri ar fi trăit triburi ce vorbeau ebraica veche. Mai recent, Lordul Kingsbrough a preluat această ipoteză, comparând civilizația Maya cu vechea cultură din Iudeea. Ideea era mai veche, astfel că însuși Cristofor Columb, în 1492, a luat cu sine în expediție un cunosător de limbă ebraică pentru a-l folosi ca interpret. (B.M.M.)

Istoria evreilor din Africa de Sud este legată de ceea ce s-a numit „a doua ocupație britanică”, ce a avut loc în 1806, în Colonia Capului. În anul 1880, se aflau în această colonie aproximativ 4.000 de evrei, în majoritate provenind din Anglia și din Germania. După această dată, au avut loc mai multe valuri de imigrare, în special din Lituania, iar imigranții evrei au devenit o minoritate semnificativă. În 1841, s-a întemeiat prima congregație evreiască din Africa de Sud, denumită „Tikvath Yisrael”, și s-a înființat prima sinagogă. În 1842, s-a clădit prima sinagogă din Port Elizabeth, iar în 1876 - sinagoga din Kimberley, oraș în care evreii de origine germană și engleză au înființat și dezvoltat industria diamantelor. Dintre personalitățile proeminente din acest domeniu, îi amintim pe Barney Barnato, fondatorul Societății „De Beers Consolidated Mines Limited”, și Sir Ernest Oppenheimer, primar în Kimberley, creatorul industriei moderne a diamantelor. Prezența evreilor a fost menționată și în 1.281 de sate și orașele, cu 381 de comunități constituite. Mulți evrei au adus contribuții majore în economia Africii de Sud, ei fiind

Evreii din Africa de Sud

prezenți și azi în toate profesiile, în industrie și în informatică. După descoperirea zăcămintului de la Witwatersrand, în 1886, Johannesburg a devenit „Orașul aurului” și, în decurs de un deceniu, a ajuns cel mai important centru industrial și comercial al țării. Sir

Harry Graumann a devenit primul primar evreu al orașului, în 1909, iar în 1915, a fost ales în Parlament.

Evreii din Africa de Sud s-au manifestat activ în lupta pentru drepturile omului. Amintim în acest sens pe Helen Suzman (timp de 36 de ani, membră a opoziției în Parlamentul Africii de Sud), care, mulți ani, a fost singura voce anti-apartheid din Parlament, pe Albie Sachs și Hymie Rochman, promotori ai campaniei anti-apartheid, pe avocatul Isie Maisels, care și-a publicat memoriile, ca apărător în procesul de înaltă trădare intentat lui Nelson Mandela și altor conducători de culoare.

Primele organizații sioniste au fost înființate în 1880, iar în 1898 a luat ființă Federația Sionistă Sud-Africană, care susține cu energie Statul Israel.

BETINIO DIAMANT